

В. Є. ТУРЧАНИНОВА, ст. викладач кафедри іноземних мов факультету міжнародної економіки і менеджменту КНЕУ

**ТИПОЛОГІЯ ТРУДНОЩІВ ЯК ОДИН ЗІ СПОСОБІВ
РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(на прикладі мовленнєвих кліше
у французькому діалозі)**

Недосконалість практичного володіння усним мовленням іноземною мовою виявляється, зокрема, в її бідності, невиразності, неемоційності, тобто у низькій загальній культурі мовлення, у відсутності такої якості, як дійовість.

Однією з причин такого стану є недоліки навчання діалогічної мови, специфічними елементами якої є еліптичність, вставні слова, вигуки, мовленнєві кліше тощо.

Мовленнєві кліше — це особливі розмовні формули, які відрізняються ідіоматичністю, нестандартністю утворення, чіткою семантичною стабілізацією і використовуються для висловлення найбільш типових вербальних реалій людьми в конкретних умовах спілкування, пов'язаних з ситуацією та середовищем, і передають мотиви мовленнєвої діяльності.

Використання мовленнєвих кліше також сприяє економії мовних засобів. Це тим більш актуально, що для комунікативно орієнтованої методики важливо оволодіти не лексикою взагалі, а певною лексикою, пов'язаною з досягненням різноманітних комунікативних намірів, наприклад: звернутися до співрозмовника, просити, вимагати, порадити, запропонувати, погодитись, відмовитись, заперечити, попросити вибачення, висловити шкоду, подив, радість тощо.

Оволодіння мовою тісно пов'язано з успішним формуванням навичок користування мовним матеріалом. Одним зі способів раціоналізації процесу набуття навички є об'єднання мовного матеріалу в групи за типом труднощів, тобто створення типології труднощів.

Труднощі з позиції теорії мовної діяльності являють собою незасвоєну зовсім або недостатньо засвоєну операцію.

Труднощі, які виникають у діалогічному мовленні в тих людей, що вивчають іноземну мову, найчастіше пов'язані з недосконалим володінням мовними операціями трьох типів:

1) диференціація на слух мовленнєвих кліше у репліках співрозмовників;

2) підготовка у внутрішній мові власної репліки;

3) зовнішнє оформлення реплік, що містять мовленнєві кліше.

Об'єднання лексичного матеріалу в групи за типом однакових

труднощів у методичних цілях дає можливість організувати процес навчання в такий спосіб, щоб подолання труднощів відбувалося максимально раціонально та ефективно, зважаючи на те, що кожний виділений тип труднощів має пройти через усі етапи становлення навички.

. **О. ФЕДЕНКО**, ст. викладач, **О. Ю. МАРИЩУК**, викладач кафедри іноземних мов фінансово-економічного факультету КНЕУ

ІДЕЇ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО — ГІДНА ГУМАНІСТИЧНА СПАДЩИНА СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Творчість Сухомлинського з кожним роком зосереджує все більш пильну увагу наукового та педагогічного суспільства як в нашій країні, так і за кордоном. Розроблена В. О. Сухомлинським педагогічна система збагатила науку новаторськими ідеями та положеннями, зробила внесок як у теорію, так і в практику освіти та виховання.

У даний час для педагогіки вищої школи особливого значення набувають основні для творчості Сухомлинського положення спілкування педагога з підростаючим поколінням. Актуальність для вузів проблем етики пов'язана з тим, що наразі у вищій школі відбувається активний пошук нових форм взаємодії викладача зі студентом, що диктується необхідністю підготовки фахівця нового типу — людини, що володіє високим ступенем організованості, що творчо застосовує свої знання в професійній діяльності, що не знижує активність у будь яких умовах. Зрозуміло, багато з форм організації, що існували в недалекому минулому педагогічного спілкування, для досягнення цілей вже не підходять. Водночас творчість В. О. Сухомлинського має колосальний потенціал. Для педагогіки вищої школи величезне значення має обумовлена моральними нормами і цінностями система настанов В. О. Сухомлинського на утвердження блага і добра як вихідного принципу педагогічного спілкування.

«Я глибоко впевнений, що найбільш правильним визначенням є таке: процес виховання віддзеркалюється в єдності духовного життя вихователя та вихованця — в єдності їхніх ідеалів, прагнень, інтересів, думок, переживань», — пише В. О. Сухомлинський. Учителя та учнів повинна поєднувати духовна спільність, за якої забувається, що педагог — керівник та наставник.